

եւ զՔաղղեալ¹, որպէս Պտղոմէոսն ասէ:
219 Ունի գետ՝ զԵփրատալ² վտակս տասն³
զարաւորս, յորոց եւ այլք յոլով բաժանին յար-
բուցումն երկրին ի սպառ՝ բաժն⁴ ի շորից վտա-
կաց, որք ուժով մնացեալ՝ երեքն անկանին⁵ ի Դի-
ղաթ⁶ եւ մին՝ ի լիճ նորին. որք կոչին՝ մինն Սոր,
միւսն՝ Սորիտ, միւսն ընդ մէջ Բաբելոնի անցանէ,
եւ միւսն ասի Քուժայիր, որք յիրեարս եկեալ՝ ան-
ցանեն յելից Ակաղաղի՝ բնակեալ բանակի Տաճ-
կաց: 220 Բայց կարծեմ զայս վտակ, որ այժմ
Քուժայս անուանի՝ սա կոչել Աբելդենալ⁷ Ար-
[31ա]մակաղէս, քանզի՝ «Առեալ զիշխանութիւն,
ասէ⁸, նաբուգոդոնոսոր՝ զԲաբելոն պարսպէ ե-
րեքկին պատ[ո]ւարով⁹ հնգետասան¹⁰ ար եւ
զգետն Արմակաղէս յԱրածան[ւ]ոյ¹¹ հանեալ
տանէր եւ զջրհորն բարձրաւանդակին, որ առ Սի-
պարաց[ւ]ոց¹² քաղաքին՝ շուրջ փորեաց քառա-
սուն¹³ հրաս[ա]լիս¹⁴, եւ խորութիւն՝ քսան¹⁵ գիրկ,
եւ դուռն¹⁶ եղ, որք բանայցեն եւ զբնաւ դաշտ ո-
ռոգեացեն, եւ անուանս կոչեաց դրանցն՝ նեքետո-

գնոմոնաս¹⁷, որպէս թէ՝ «Կամս ինչ ունիցին»:
221 Եւ է [Բասրա¹⁸ ամենալից վաճառաւք
եւ եկք նաւաց ի¹⁹ Հնդկաց եւ յամենայն²⁰
կողմանց արեւելից: 222 Եւ է]²¹ Բաբելոնի
աշխարհ երկայն եւթն²² մասն եւ երեք եւ կէս²³
լայն: 223 Գտանի ի սահմանս նորա ակն սարդի-
ոն, լինի անդ²⁴ եւ քոսսե[լի]թոս²⁵, որ է ոսկէքարն:
224 Որ ասեն՝ հիացման արժանի է բան, եթէ՝ ա-
մենայն գիշերատուի երկիցս բարձրանայ ջուր ի
ծոցոյն Պարսկաց:

225 Լ. Գ.²⁶ Աշխարհ [Անապատ Արաբիա
է, յերի կալով²⁷ Միջագետաց ըստ հիւսի-
սոյ²⁸, յելից կալով Ապառաժ Արաբիոյ եւ ի
մտից Խուժաստանի: 226 Եւ ունի Անապատ
Արաբիա²⁹ ազգս ինն³⁰, բայց³¹ լեռոն եւ
գետ՝ եւ³² ոչ մի:

227 Լ. Դ. [Աշխարհ]³³ Ասիոյ է Արաբիա
եղեմոն³⁴, որ է Երջանիկ, յերի կալով Անապատ

- 1 V զՔաղղեալ *փխ* զՔաղղեալ (*վեր. Սուքրեանի. տե՛ս բանաւոր Գ → Թ → Դ*)
- 2 V զԵփրատո, S զԵփրատու *փխ* զԵփրատալ (*վեր.՝ ըստ ալլոց, տե՛ս նախ. Ե.190, 191, 213*)
- 3 V^ժ
- 4 VS բայց *փխ* բա՛ց (*վեր.*)
- 5 VS անգամին *փխ* անկանին (*վեր.՝ ըստ ալլոց, օր.՝ նախ. Ե.58, 307*)
- 6 VS Դիկաթ *փխ* Դիղաթ (*վեր.՝ ըստ Ե.130, 212*)
- 7 V Աբելդենա, S Աբիլդենայ *փխ* Աբելդենալ (*վեր., =Աբիլդենուի. տե՛ս բարբառային Գ → Թ*)
- 8 S ասէ, զիշխանութիւն *փխ* զիշխանութիւն, ասէ (V. *վերջին* ասէ բառը փորձել են մաքրել եւ փոխարէնը ուշ ձեռագագրով գրել են այն զիշխանութիւն բառից առաջ՝ տողավերելով, կայծակնաձեւ նշանների մէջ)
- 9 V պատուարով *փխ* պատուարով (*վեր. Սուքրեանի*)
- 10 V^ժ
- 11 V յԱրածանո *փխ* յԱրածանոյ (*վեր. Սուքրեանի՝ ըստ ալլոց, տե՛ս նախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324*)
- 12 V Սիպարացոց *փխ* Սիպարացոց (*վեր. Սուքրեանի՝ ըստ ալլոց, տե՛ս նախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324*)
- 13 V^խ
- 14 V հրասխ *փխ* հրասախ (*վեր. Սուքրեանի՝ ըստ ալլոց, տե՛ս նախ. Ա.24, Զ.5*)
- 15 V^ի
- 16 S դրունս *փխ* դրունս (V)

- 17 V Աքետոգնոմոնաս, S Եգետոգնոմոնաս *փխ* Եքետոգնոմոնաս (*վեր.՝ ըստ Սուքրեանի՝ «Ըստ լոյն բառից» ծնթ-մը. տե՛ս դրանցն – Աքետո...*)
- 18 DPv Պասրա *փխ* Բասրա (AE. *քաղաքանունը չենք փոխում երկրանունա՞ն ձեռով՝ Բծրա*)
- 19 AE չիք ի (DPv)
- 20 AE ամենայն *փխ* յամենայն (DPv)
- 21 VS չիք Բասրա ամենալից ... Եւ է (3 տող) (*վեր.՝ ըստ համաւորի. տե՛ս Եւ է ... Եւ է*)
- 22 V^է, S եթն *փխ* եթն (*վեր.՝ ըստ Ա.8, Բ.10, 16, 18*)
- 23 V^գ (C-աձեւ նշանը նոյն պատուով նշանի տակ է)
- 24 V անո *փխ* անդ (*վեր. Սուքրեանի. հմմտ. Գ.27, 58, 73, Դ.13, 32, Ե.16, 20 եւն*)
- 25 S քոսսելիթիս *փխ* քոսսելիթոս (V. *գրուած է քոսս և լիթոս. =քոսսիլիթոս*)
- 26 V^լ, S ԻԸ. *փխ* Լ.Գ. (*վեր.՝ ըստ համաւորի*)
- 27 DPv յերի կայ *փխ* է, յերի կալով (AE)
- 28 AE հիւսիսի, D հիւսւսոյ *փխ* հիւսիսոյ (Pv)
- 29 DPv չիք Անապատ Արաբիա (AE)
- 30 D ազգ մի *փխ* ազգս ինն (AEPv)
- 31 DPv չիք բայց (AE)
- 32 ADE չիք եւ (Pv)
- 33 ADEPv չիք Աշխարհ (*վեր.՝ ըստ V-ի միւս գլխասկիզբների*) / VS չիք Անապատ Արաբիա ... Լ.Դ. Աշխարհ (6 տող) (*պայմանական վեր.՝ ըստ համաւորի. տե՛ս Լ.Գ. Աշխարհ ... Լ.Դ. Աշխարհ*)
- 34 S Եղեմոն *փխ* Եղեմոն (V. Սուքրեանի տողատակի ծանօթագրութիւնն է՝ «Յօր. Եղեմոն»)